

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

બિજય કુમાર શર્મા અને અન્યો

વિરુદ્ધ

રાંચી યુનિવર્સિટી અને અન્યો

(સિવિલ અપીલ નંબર ૨૮૨૨/૨૦૧૨)

૧૭/૦૩/૨૦૨૧

[સંજય કિશન કૌલ અને આર. સુભાષ રેડ્ડી, ન્યાયમૂર્તિઓ]

સેવા કાયદો-પગાર ધોરણોનું વિલિનીકરણ-અનુમતિ-રાજ્ય સરકારના ૨૮/૦૭/૧૯૮૧ ના D. O. પત્રમાં પટના યુનિવર્સિટીમાં માત્ર લોઅર ડિવિઝન અને અપર ડિવિઝન આસિસ્ટન્ટ/ક્લર્કના પગાર ધોરણોનું વિલિનીકરણ કરવાની જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી-આ વિલિનીકરણને અગાઉના બિહાર રાજ્યની અન્ય યુનિવર્સિટીઓમાં પણ ૨૭/૦૧/૧૯૮૨ ના પત્ર દ્વારા વિસ્તૃત કરવામાં આવ્યું હતું-ત્યારબાદ, ૦૫/૧૦/૧૯૮૯ પર એક સંદેશાવ્યવહાર બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો, જેના દ્વારા રાજ્યએ રાજ્યની વિવિધ

યુનિવર્સિટીઓ સાથે સંલગ્ન કોલેજોના તમામ વર્ગ III ના કર્મચારીઓને ઉપરોક્ત સંકલિત પગાર ધોરણ લાગુ કરવાનો નિર્ણય લીધો હતો-તે મુજબ, રાંચી યુનિવર્સિટીના વાઈસ ચાન્સેલર તમામ સંલગ્ન કોલેજોને પરિપત્ર બહાર પાડ્યો-પરિણામે, રાંચી યુનિવર્સિટી સાથે સંલગ્ન કોલેજના આચાર્યએ તારીખ ૦૩/૦૮/૧૯૯૦ ના આદેશ દ્વારા યુનિવર્સિટીની મંજૂરીને આધિન અપીલકર્તાઓને આવા વિલિનીકરણની મંજૂરી આપી-આચાર્યના આદેશને યુનિવર્સિટી દ્વારા ૦૮/૦૩/૧૯૯૫ પર ઉલટાવી દેવામાં આવ્યો હતો-હાઈકોર્ટના સિંગલ જજ દ્વારા મંજૂર કરાયેલા ૦૮/૦૩/૧૯૯૫ ના આદેશને પડકારતી રિટ પિટિશન-હાઈકોર્ટના સિંગલ જજનો આદેશ હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે રદ કર્યો હતો-અપીલ પર, જણાવ્યું હતું કે:ડી. ઓ. ના તારીખના ૨૮/૦૭/૧૯૮૧ પત્ર અનુસાર, મર્જ કરવા માંગવામાં આવેલી જગ્યાઓની શ્રેણી માત્ર તે જ હતી જેમાં વરિષ્ઠ અને જુનિયર હોદ્દેદારોના બે અથવા વધુ સ્કેલ હતા-પ્રશ્નમાં રહેલા પદમાં, નીચલા વિભાગ અને વરિષ્ઠ વિભાગનું કોઈ વર્ગીકરણ નથી અને મંજૂર કરાયેલ જગ્યાઓ પર અપીલકર્તાઓની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી-તેમને ન તો બઢતી આપવામાં આવી હતી કે ન તો નિમણૂક કરવામાં આવી હતી કે ન તો નીચલા વિભાગ અને ઉચ્ચ વિભાગ સહાયક/કારકુનના પદ સામે નિયમિત કરવામાં આવ્યા હતા-આવી શ્રેણીઓની ગેરહાજરીમાં, ૨૮/૦૭/૧૯૮૧ તારીખનો પત્ર લાગુ નહીં થાય અને પગાર ધોરણને મર્જ કરવા માટે ફરજિયાત ન હોઈ શકે-જો કે, લાભના સંદર્ભમાં,

૧૯૯૦ થી ૧૯૯૫ સુધીના અપીલકર્તાઓ, તે વસૂલ કરવા માટે જવાબદાર નથી.

અરજી નામંજૂર કરતાં કોર્ટે યોજાયો હતો:૧. તેનું કારણ ડી. ઓ. લેટર નંબર ૩૭૩ તારીખ ૨૮/૦૭/૧૯૮૧ પરથી આવ્યું છે.જ્યાં સુધી રાજ્ય અથવા કર્મચારીઓની વાત છે ત્યાં સુધી નાણાકીય અસર ધરાવતી બાબતોમાં, તેનો અમલ કરવાનો અધિકાર કર્મચારીઓ માટે હોવો જોઈએ.આ અદાલત સ્કેલના વિલિનીકરણ સાથે સંબંધિત છે અને જો નિમણૂકો અને અપીલકર્તાઓ દ્વારા યોજાયેલ હોદ્દાને કારણે, વિલિનીકરણ થવાનું ન હતું, તો પગાર ધોરણને વિલિનીકરણ કરવા માટે કોઈ આદેશ ન હોઈ શકે.ડી. ઓ. એ પોતે જ જણાવ્યું હતું કે માત્ર પરિષ્ઠ અને જુનિયર હોદ્દેદારોના બે કે તેથી વધુ ધોરણની જગ્યાઓની શ્રેણીને મર્જ કરવાની માંગ કરવામાં આવી હતી.આવી કોઈ શ્રેણીની ગેરહાજરીમાં, આ ડી. ઓ. ની કોઈ અરજી કરવામાં આવશે નહીં. આ એ હકીકત સિવાય છે કે પગાર ધોરણ પણ અપીલકર્તાઓ દ્વારા રાખવામાં આવેલા પદથી અલગ હતા જે ટાઈપિસ્ટ, કાઉન્ટર ક્લર્ક, નિયમિત કારકુન અને સ્ટોર કીપરના છે.[પરિચ્છેદ ૧૭]

2. યુનિવર્સિટી દ્વારા દાવાનો અસ્વીકાર એ દલીલ પર આધારિત છે કે અપીલકર્તાઓ આપેલ પગાર ધોરણમાં યુ. ડી. ક્લર્કસ/સહાયકોની એલ. ડી. ક્લર્કસ/સહાયકોની શ્રેણીના નથી.કોલેજોમાં છેલ્લી ત્રણ જગ્યાઓ અલગ અલગ હોદ્દાની હોય છે જેમ કે હેડક્લર્ક, એકાઉન્ટન્ટ, કોરસપોન્ડન્ટ ક્લર્ક, એકાઉન્ટ્સ ક્લર્ક, કાઉન્ટર ક્લર્ક, સ્ટોર કીપર વગેરે જે બદલામાં સંસ્થામાં વિદ્યાર્થીઓની

સંખ્યા પર આધારિત હોય છે.આવી નિમણૂકો માટે કર્મચારીઓની રીતની બાબત છે.પ્રશ્નમાં રહેલા પદમાં નીચલા વિભાગ અને ઉચ્ચ વિભાગના પદનું કોઈ વર્ગીકરણ નથી અને આ અપીલકર્તાઓની નિમણૂક મંજૂર કરાયેલી જગ્યાઓ પર કરવામાં આવી હતી.નીચલા વિભાગ અને ઉચ્ચ વિભાગ સહાયક/કારકુનના પદ સામે તેમને ન તો બઢતી આપવામાં આવી હતી, ન તો તેમની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી અથવા તેમને નિયમિત કરવામાં આવ્યા હતા.[પરિચ્છેદ ૧૮]

૩. પગાર ધોરણના વિલિનીકરણનો સિદ્ધાંત પગાર ધોરણમાં પગારની મંજૂરીમાં પેટર્નની એકરૂપતા લાવવાનો છે.જો કે, જે હોદ્દાઓ માટે આવી એકરૂપતા લાગુ કરવાની માંગ કરવામાં આવે છે તેના સંદર્ભમાં એકરૂપતા હોઈ શકે છે અને શ્રેણી III માં અસ્તિત્વમાં હોય તેવા અન્ય કોઈ પદના સંદર્ભમાં નહીં. [ફકરો ૧૯]

૪. યુનિવર્સિટીના કુલસચિવનો સંદેશાવ્યવહાર ૨૫/૦૪/૧૯૯૦ તારીખના પત્ર દ્વારા ફક્ત W. E. F. ને બંધારણીય કોલેજોને મોકલીને ૧૧/૦૭/૧૯૮૯ તારીખના સરકારી પત્રની માંગ કરવામાં આવી હતી.તે રાંચી મહિલા કોલેજના આચાર્યની સમજ પ્રમાણે છે કે તેમણે ૦૩/૦૮/૧૯૯૦ તારીખનો પત્ર બહાર પાડ્યો હતો પરંતુ સાવચેતીપૂર્વક એમ કહીને તેને શબ્દ આપ્યો હતો કે જો યુનિવર્સિટી પગાર ધોરણમાં હોદ્દાને મંજૂરી નહીં આપે, તો તેમને હાલના પગાર ધોરણમાં પરત કરી શકાય છે.અપીલકર્તાઓને કોલેજના આચાર્ય દ્વારા પગારના કામચલાઉ નિર્ધારણ અનુસાર પગાર ચૂકવવામાં આવ્યો હતો અને આ તે છે જેને યુનિવર્સિટી તરફથી ૦૯/૦૩/૧૯૯૫ તારીખના સરકારી પત્રની વિરુદ્ધ હોવાના કારણે મંજૂરી મળી ન હતી.[પરિચ્છેદ ૨૦]

5. જ્યાં સુધી પદનું પુનઃનામકરણ ન થાય ત્યાં સુધી જી. ઓ. હેઠળ લાભ ઉપલબ્ધ ન થઈ શકે. યુનિવર્સિટીના વાઈસ-ચાન્સેલરની ચોક્કસ મંજૂરી વિના આવી પુનઃરચના થઈ શકી ન હોત અને આ રીતે બિહાર યુનિવર્સિટી અધિનિયમની કલમ ૧૦ (૬) ને ધ્યાનમાં રાખીને આવી કોઈ પરવાનગીની જરૂર નહીં પડે તેવા હાઈકોર્ટના સિંગલ જજના આદેશમાં જે તર્ક ફેલાયેલો હતો તેમાં પાણી ન હોત.

[પરિચ્છેદ ૨૧]

6. છેલ્લે, ૧૯૯૦ થી ૧૯૯૫ સુધી અપીલકર્તાઓને પહેલેથી જ ઉપાર્જિત થયેલા લાભના પાસા તરફ વળતાં, આ અદાલતનો મત છે કે શ્રેણી III માં કામ કરતા અપીલકર્તાઓ જેવી વ્યક્તિઓ હવે આટલા વર્ષો પછી તેમના લાભોની ચૂકવણી કરી શકાતી નથી, ખાસ કરીને જ્યારે તેમાંથી બે નિવૃત્ત પણ થઈ ગયા હોય. અપીલકર્તાઓ તરફથી તેમને રકમ પરત કરવા માટે કોઈ ખોટી રજૂઆત કરવામાં આવી ન હતી, પરંતુ સંબંધિત સત્તાવાળાઓ તરફથી મોટા વિલંબને કારણે આચાર્ય દ્વારા પસાર કરાયેલ શરતી આદેશ અમલમાં રહ્યો હતો. આમ, એ સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે કે પ્રિન્સિપલ તારીખ ૦૩/૦૮/૧૯૯૦ ના આદેશ હેઠળ અથવા સિંગલ જજ (જો કોઈ હોય તો) ના આદેશ હેઠળ પણ અપીલકર્તાઓને ચૂકવવામાં આવેલી કોઈપણ રકમ અપીલકર્તાઓ પાસેથી વસૂલવાની માંગ કરવામાં આવશે નહીં. [પરિચ્છેદ ૨૩]

શ્યામ બાબુ વર્મા અને અન્યો વિરુદ્ધ ભારત સંઘ અને અન્યો (૧૯૯૪) ૨ SCC ૫૨૧: [૧૯૯૪] ૧ એસસીઆર ૭૦૦; સાહિબ રામ વિરુદ્ધ હરિયાણા રાજ્ય અને અન્ય (૧૯૯૫) સપ્લિમેન્ટ (૧) એસસીસી ૧૮: [૧૯૯૪] પૂરક. (૩)

એસસીઆર ૬૭૪; પંજાબ રાજ્ય અને અન્યો વિરુદ્ધ રફીક મસીહ (૨૦૧૪) ૮  
એસસીસી ૮૮૩:[૨૦૧૪] ૮ એસસીઆર ૨૨૮-નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

### કેસ કાયદો સંદર્ભ

[૧૯૯૪] ૧ એસ. સી. આર. ૭૦૦ નો સંદર્ભ પેરા ૨૩ માં આપવામાં આવ્યો છે.

[૧૯૯૪] પૂરક.(૩) એસ. સી. આર. ૬૭૪ નો સંદર્ભ પેરા ૨૩ માં આપવામાં આવ્યો છે.

[૨૦૧૪] ૮ એસ. સી. આર. ૨૨૮ નો સંદર્ભ પેરા ૨૩ માં આપવામાં આવ્યો છે.

સિવિલ અપીલેટ જ્યુરિસડિક્શન:સિવિલ અપીલ નંબર ૨૮૨૨/૨૦૧૨.

એલ. પી. એ. નંબર ૫૭૬/૨૦૦૩ માં રાંચી ખાતેની હાઈકોર્ટના  
૨૬/૧૧/૨૦૧૦ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

ઐશ્વર્યા સિંહા, અંભોજ કુમાર સિંહા, વકીલો.અરજદારો માટે.

ગોપાલ પ્રસાદ, શલ્ય અગ્રવાલ, એડ.પ્રતિવાદીઓ માટે.

કોર્ટનો ચુકાદો આના દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

સંજય કિશન કૌલ, જસ્ટિસ

1. તત્કાલીન બિહાર રાજ્યમાં યુનિવર્સિટીમાં કામ કરતા ઉચ્ચ વિભાગ અને નીચલા વિભાગ સહાયકો/કારકુનોને સમાન પગાર ધોરણ આપવા માટે પ્રતિવાદી-રાજ્ય દ્વારા કરવામાં આવેલા પ્રયાસોએ આ લાંબા દાવાને જન્મ આપ્યો છે, જે વર્ષ ૧૯૯૮માં શરૂ થયો હતો.
2. સરકારે ૨૮/૦૭/૧૯૮૧ તારીખનો પત્ર નંબર ૩૭૩ બહાર પાડ્યો હતો, જેમાં માત્ર લોઅર ડિવિઝન આસિસ્ટન્ટ/ક્લર્કના પગાર ધોરણને પટના યુનિવર્સિટીના અપર ડિવિઝન આસિસ્ટન્ટ/ક્લર્ક સ્ટાફના પગાર ધોરણ સાથે જોડવાની જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી. આ મૂળભૂત દસ્તાવેજ છે જેમાંથી વિવાદ ઊભો થાય છે, તેથી આ પત્રને નીચે પ્રમાણે પુનઃઉત્પાદિત કરવો યોગ્ય રહેશે:

“શ્રી કે. એન. અરાધનારીસ્વરન

શિક્ષણ કમિશનર

બિહાર, પટના

તારીખ ૨૮/૦૭/૧૯૮૧

ડી. ઓ. પત્ર નંબર ૩૭૩

મહેરબાની કરીને તમારી યુનિવર્સિટીમાં લોઅર ડિવિઝન અને અપર ડિવિઝન સહાયકોને મર્જર સ્કેલની મંજૂરી અને ૨૬૦-૪૦૮-, ૨૯૬-૪૬૦-અને રૂપિયા ૩૪૦-૪૯૦-ના સ્કેલમાં તમામ શ્રેણીના હોદ્દાઓ માટે સિનિયર સ્કેલ (રૂપિયા ૩૪૮-૫૭૦) ની મંજૂરીના સંબંધમાં ૧૬/૦૩/૧૯૭૭ ના F. D. લેટર નંબર ૪૧૪૪ અનુસાર પગાર

નિર્ધારણ લાભો સાથે ૦૧/૦૩/૧૯૭૭ થી લાગુ થતા તમારા ૨૭/૦૭/૧૯૮૧ ના પત્રનો સંદર્ભ લો.

તમે જાણો છો કે સરકારે વરિષ્ઠ અને જુનિયર હોદ્દદારો માટે બે કે તેથી વધુ ધોરણ ધરાવતા હોદ્દાઓની શ્રેણીઓને જ વિલિનીકરણની મંજૂરી આપી છે. એવું નથી કે પોસ્ટની કોઈ પણ શ્રેણી કે જે ચોક્કસ સ્કેલ ધરાવે છે જે ઉચ્ચ સ્કેલ સાથે મર્જ કરવામાં આવી છે, તે પોસ્ટની શ્રેણી માટે ઉચ્ચ સ્કેલ ન હોય તો પણ તે જ અપગ્રેડ કરવામાં આવી છે.

જેમ કે, આ સંબંધમાં સરકારી નીતિને અનુરૂપ, માત્ર પોસ્ટ સહાયકોની એવી શ્રેણી કે જેનું જુનિયર સ્કેલ રૂપિયા ૨૬૦-૪૦૮-અને સિનિયર સ્કેલ રૂપિયા ૩૪૮-૫૭૦-અથવા જુનિયર સ્કેલ રૂપિયા ૨૯૬-૪૬૦/- અથવા રૂપિયા ૩૪૦-૪૮૦-અને સિનિયર સ્કેલ રૂપિયા ૩૪૮/- ૫૭૦/- ને જ રૂપિયા ૩૪૮-૫૭૦-ના સ્કેલ સાથે ભેળવી શકાય છે. રૂપિયા ૩૪૮-૫૭૦-નું સ્કેલ પોસ્ટની અન્ય કોઈ પણ શ્રેણીને આપી શકાતું નથી જે રૂપિયા ૨૬૦-૪૦૮-, રૂપિયા ૨૯૬-૪૬૦-, રૂપિયા ૩૪૦-૪૮૦-ના સ્કેલમાં હોય.

હું વધુમાં નિર્દેશ કરી શકું છું કે સરકારે એલ. ડી. (રૂપિયા <આઈ. ડી. ૨>-) અને યુ. ડી. (રૂપિયા <આઈ. ડી. ૧>-) નું માત્ર ચાર સચિવાલય અને સંલગ્ન કચેરીઓમાં વિલિનીકરણ કર્યું છે. ફિલ્ડ ઓફિસના કર્મચારીઓ માટે આ પ્રકારના વિલિનીકરણની મંજૂરી આપવામાં આવી નથી. તેને અનુરૂપ, આ પ્રકારનું વિલિનીકરણ ઘટક કોલેજોમાં સહાયકોને



લાગુ કરી શકાતું નથી.ચોથા પગાર સુધારણા સમિતિના અહેવાલના પ્રકાશન અને સરકાર દ્વારા તેની સ્વીકૃતિ પછી જ તેમના સ્કેલમાં કોઈપણ પુનરાવર્તન શક્ય બનશે.

સહાયકોની વિવિધ શ્રેણીઓમાં વિલિનીકરણ સ્કેલ ઉપરોક્ત શરતોને આધિન ૦૧/૦૭/૧૯૮૯ થી અમલમાં મૂકીને મંજૂર કરી શકાય છે.તેમનો પગાર એ શરતે નક્કી કરી શકાય છે કે જ્યાં સુધી નાણાં વિભાગ દરખાસ્તમાં સંમત ન થાય ત્યાં સુધી કોઈ બાકી રકમ ચૂકવવામાં આવશે નહીં.

એસ. ડી./ – કે. એન. અરાધનારીસ્વરન

૨૮/૦૭/૧૯૮૧"

૩. ઉપરોક્ત પત્રનું ખાલી વાંચન દર્શાવે છે કે આ વિલિનીકરણના મુદ્દાના સંદર્ભમાં કેટલીક સ્પષ્ટતા માંગવામાં આવી હતી અને ૨૮/૦૭/૧૯૮૧ તારીખના પત્રમાં સંપૂર્ણ અને સ્પષ્ટ સ્પષ્ટતા આપવામાં આવી હતી કે મંજૂરી માત્ર આ માટે હતી:

(ક) વરિષ્ઠ અને જુનિયર હોદ્દેદારો માટે બે કે તેથી વધુ ધોરણ ધરાવતી જગ્યાઓની શ્રેણીઓ;

બી) એવું નથી કે સમાન ધોરણ ધરાવતા હોદ્દાની કોઈ પણ શ્રેણીને ઉચ્ચ ધોરણ સાથે ભેળવી દેવામાં આવી હોય પરંતુ તે વર્ગ માટે ઉચ્ચ ધોરણ ન હોય તો પણ તેમાં સુધારો કરવામાં આવ્યો હોય;

સી) તે માત્ર પોસ્ટ આસિસ્ટન્ટની એવી શ્રેણીને લાગુ પડે છે જેમ કે રૂપિયાનું જુનિયર સ્કેલ ૨૬૦-૪૦૮-અને રૂપિયાનું સિનિયર સ્કેલ

૩૪૮-૫૭૦-અથવા રૂપિયાનું જુનિયર સ્કેલ ૨૯૬-૪૬૦-અથવા રૂપિયા ૩૪૦-૪૯૦-અને રૂપિયાનું સિનિયર સ્કેલ ૩૪૮-૫૭૦-એકલા જ રૂપિયા ૩૪૮-૫૭૦-ના સ્કેલ સાથે ભળી શકાય છે. રૂપિયા ૩૪૮-૫૭૦-નો સ્કેલ પોસ્ટની અન્ય કોઈ પણ શ્રેણીને આપી શકાતો નથી જે રૂપિયા ૨૦૬-૪૦૮-, રૂપિયા ૨૯૬-૪૬૦-, રૂપિયા ૩૪૦-૪૯૦ ના સ્કેલમાં હોય-અગાઉથી આવી પોસ્ટ માટે રૂપિયા ૩૪૮-૫૭૦ ના સિનિયર સ્કેલ વિના;

ડી) લોઅર ડિવિઝન અને અપર ડિવિઝન સ્કેલનું વિલિનીકરણ માત્ર ચાર સચિવાલય અને સંલગ્ન કચેરીઓ માટે છે. તેને ક્ષેત્ર કચેરીઓના કર્મચારીઓ માટે મંજૂરી આપવામાં આવી નથી અને તેથી ઘટક કોલેજોમાં સહાયકોને લાગુ કરી શકાતી નથી.

ઈ) ચોથા પગાર સુધારણા સમિતિના અહેવાલના પ્રકાશન અને સરકાર દ્વારા તેની સ્વીકૃતિ પછી જ સ્કેલમાં કોઈપણ સુધારો શક્ય બનશે.

4. આ સ્પષ્ટતાઓના આધારે, સહાયકોની વિવિધ શ્રેણીઓમાં વિલિનીકરણને W.

E. F. ૦૧/૦૭/૧૯૮૯ આપવામાં આવ્યું હતું, જેમાં તેમનો પગાર F. D. લેટર નંબર ૪૧૪૪ તારીખ ૧૬/૦૩/૧૯૭૭ અનુસાર નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો, જે શરતને આધિન છે કે જ્યાં સુધી નાણાં વિભાગ દરખાસ્ત સાથે સંમત ન થાય ત્યાં સુધી કોઈ બાકી રકમ ચૂકવવામાં આવશે નહીં.

5. ૨૭/૦૧/૧૯૮૨ પર, બિહાર રાજ્યના સંયુક્ત સચિવે યુનિવર્સિટીઓના તમામ રજિસ્ટ્રારોને તે યુનિવર્સિટીઓના નીચલા વર્ગ અને ઉચ્ચ વર્ગના મંત્રી

કર્મચારીઓને અનુરૂપ મંજૂર પગાર ધોરણના એકીકરણના મુદ્દા પર એક સંદેશાવ્યવહાર જારી કર્યો હતો. સંદેશાવ્યવહાર નીચે મુજબ છે:

“મને આપવામાં આવેલા નિર્દેશો હેઠળ, શિક્ષણ વિભાગના તારીખ ૨૯/૦૯/૧૯૮૦ ના પત્ર નંબર ૧૨૧૭ ના તથ્યોને ચાલુ રાખીને, તમને આથી જાણ કરવામાં આવે છે કે પહેલેથી જ ૨૬/૦૭/૧૯૮૧ ના પત્ર નંબર ૩૭૩ (C) દ્વારા એક આદેશ જે પટના યુનિવર્સિટીના નીચલા કેડર અને ઉચ્ચ કેડરના કર્મચારીઓના પગાર ધોરણના એકીકરણને અનુરૂપ શિક્ષણ નિયામકનો અર્ધ સરકારી પત્ર છે, હવે આ આદેશ દ્વારા બિહાર રાજ્યની અન્ય યુનિવર્સિટીઓમાં કાર્યરત તે શ્રેણીના કર્મચારીઓને લાગુ કરવામાં આવ્યો છે.

બિહાર આ પત્રની પ્રાપ્તિને સ્વીકારે છે.

તમારી વફાદારીથી,

એસ. ડી./ – (ગેરકાયદેસર)

રામચંદ્ર પ્રસાદ વર્મા

રાજ્ય સરકારના સંયુક્ત સચિવ. બિહાર

O/W નંબર ૯૧ પટના તારીખ ૨૭/૦૧/૧૯૮૨.

યોગ્ય માહિતી માટે શિક્ષણ વિભાગના મેમો નંબર ૩૭૩ (સી) તારીખ ૨૮/૦૭/૧૯૮૧ ને ચાલુ રાખીને નાણાં કમિશનર, બિહાર, પટણાને નકલ કરો.

એસ. ડી./ – (ગેરકાયદેસર)

રામચંદ્ર પ્રસાદ વર્મા

રાજ્યના સંયુક્ત સચિવ # ૩૬ #

બિહાર

ઓ/ડબલ્યુ નંબર ૯૧ તારીખ ૨૭/૦૧/૧૯૮૨

ઉચ્ચ શિક્ષણ નિયામક, બિહાર, પટના/નાણાકીય સલાહકાર, તમામ યુનિવર્સિટીઓના ઉચ્ચ શિક્ષણના નિર્દેશકો (ઉચ્ચ શિક્ષણ બિહાર/ખાતાના પ્રભારી અધિકારી, શિક્ષણ વિભાગ/વિભાગ-અધિકારી-પ્રભારી) ને મોકલવામાં આવેલા આદેશની નકલ નંબર ૩૭૩ તારીખ ૨૮/૦૭/૧૯૮૧ મોકલો.૧૪ X ૧૫ એ જરૂરી કાર્યવાહી માટે બધાને મદદ કરી છે.

એસ. ડી./ – (ગેરકાયદેસર)

રામચંદ્ર પ્રસાદ વર્મા

રાજ્યના સંયુક્ત સચિવ # ૩૬ #

બિહાર "

6. ઉપરોક્ત સંદેશાવ્યવહાર દર્શાવે છે કે તે ઉપરોક્ત તારવેલા ૨૮/૦૭/૧૯૮૧ ના સંદેશાવ્યવહારના સંદર્ભમાં છે.

7. તે અપીલકર્તાઓનો કેસ છે કે ત્યારબાદ બિહાર સરકારના માનવ સંસાધન વિકાસ વિભાગના અગ્ર સચિવ-કમ-કમિશનર દ્વારા ૦૫/૧૦/૧૯૮૮ પર એક

જ વિષય સંબંધિત તમામ યુનિવર્સિટીઓના કુલસચિવોને એક સંદેશાવ્યવહાર જારી કરવામાં આવ્યો હતો, જે નીચે મુજબ છે:

“ હું આથી તમને ઉપરોક્ત બાબત અંગે જાણ કરવા માટે નિર્દેશ આપું છું કે બિહાર સ્ટેટ યુનિવર્સિટી અને કોલેજ એમ્પ્લોઈઝ યુનિયન સાથે ૨૬/૦૪/૧૯૮૯ પર થયેલા કરાર અનુસાર, રાજ્ય સરકારના પત્ર નંબર ૯૪૨ તારીખ ૧૭/૦૮/૧૯૮૫ અને પત્ર નંબર ૧૫૬ તારીખ ૧૯/૦૮/૧૯૮૫ માં કરવામાં આવેલી મંજૂરીઓના આધારે, ટૂંક સમયમાં એક સરકારી આદેશ બહાર પાડવામાં આવશે/જારી કરવામાં આવશે.

૨. ઉપરોક્ત જી. ઓ. ૧૫૬ તારીખ <આઈ. ડી. ૧>ના ફકરા ૧ (સી) સંબંધિત ઉપરોક્ત જી. ઓ. ના આધારે લેવામાં આવેલા નિર્ણયોની યોગ્ય આત્મનિરીક્ષણ કર્યા પછી, જેની વિગતો નીચે આપવામાં આવી છે, ઉપરોક્ત મુદ્દા પર કોઈ જી. ઓ. જારી કરી શકાયો નથી:

“સંઘ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી વિવિધ માંગણીઓ પૈકીની ૩ નંબરની માંગમાં એવી વિનંતી કરવામાં આવી છે કે યુનિવર્સિટીઓના તમામ ૩ ગ્રેડ કર્મચારીઓના કિસ્સામાં વિલય પગાર ધોરણ વર્ષ ૧૯૭૭થી જ લાગુ કરવામાં આવે કારણ કે તે સચિવાલયના કર્મચારીઓ અને ઝોનલ અધિકારીઓની નીચલા ગ્રેડ અને ઉચ્ચ ગ્રેડની અસ્કયામતો/કારકુનોના કિસ્સામાં પહેલેથી જ અસ્તિત્વમાં છે અને અમલમાં છે. આ સંબંધમાં એવો પણ નિર્ણય લેવામાં આવ્યો છે કે કોઈ પણ સંજોગોમાં કોઈ બાકી ચૂકવણી કરવામાં આવશે નહીં અથવા સ્વીકાર્ય રહેશે નહીં.”

૩. અહીં એ નોંધપાત્ર છે કે રાજ્યની તમામ યુનિવર્સિટીઓમાં કાર્યરત ઉચ્ચ ગ્રેડ અને નીચલા ગ્રેડના તમામ સહાયકોને તેમના સુધારેલા એકીકૃત પગાર ધોરણ નક્કી કરવાના હેતુથી એકીકૃત કરવામાં આવ્યા છે અને આ કિસ્સામાં ત્રીજા ગ્રેડના મંત્રી કર્મચારીઓના પગાર ધોરણ તેમને પણ લાગુ પડશે જેમ કે વિભાગીય પત્ર નંબર ૯૧ તારીખ ૨૭/૦૧/૧૯૮૨ માં ઉલ્લેખિત છે અને ૦૧/૦૭/૧૯૮૧ થી લાગુ કરવામાં આવ્યું છે અને ત્યારબાદ <ID> ૨ તારીખના વિભાગીય પત્ર નંબર ૫૬૨ દ્વારા, પટના યુનિવર્સિટી સાથે જોડાયેલી કોલેજોના કિસ્સામાં પણ એકીકૃત પગાર ધોરણ લાગુ કરવામાં આવ્યું છે.

૪. આમ આ બાબત સાથે સંબંધિત તમામ પાસાઓને યોગ્ય રીતે ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા હતા અને તે પછી જ રાજ્ય સરકારે પટના યુનિવર્સિટીના ઉપરોક્ત વર્ગના કર્મચારીઓ સિવાય રાજ્યની અંદરની વિવિધ યુનિવર્સિટીઓ સાથે સંલગ્ન કોલેજોમાં કામ કરતા તમામ વર્ગ-૩, ઉચ્ચ ગ્રેડ અને નિમ્ન ગ્રેડના આસિસ્ટન્ટ/ક્લર્કસ માટે ઉપરોક્ત સંકલિત પગાર ધોરણ લાગુ કરવાનો નિર્ણય લીધો છે, પરંતુ ઉપરોક્ત પરિણામોના પરિણામે, કોઈ બાકી રકમ ચૂકવવા માટે જવાબદાર રહેશે નહીં.

૫. આ સંબંધમાં માહિતી અને નિર્દેશો બિહારના નિદેશક (ઉચ્ચ શિક્ષણ) ને પહેલેથી જ જારી કરવામાં આવ્યા છે.

તમારી વફાદારીથી,

એસ. ડી./ – (ગેરકાયદેસર)

બી. બી. સહાય

મુખ્ય સચિવ-કમ-કમિશનર

માનવ સંસાધન વિભાગ

વિકાસ, બિહાર, પટના "

8. આ તે પત્ર છે જેના પર અપીલકર્તાઓ દ્વારા આ આધાર પર બળપૂર્વક આધાર રાખવામાં આવ્યો છે કે પેરા ૩ સ્પષ્ટ કરે છે કે યુનિવર્સિટીમાં ઉચ્ચ અને નીચલા ગ્રેડના કર્મચારીઓના તમામ સહાયકોને તેમના સુધારેલા એકીકૃત પગાર ધોરણ નક્કી કરવાના હેતુથી રાજ્યમાં એકીકૃત કરવામાં આવ્યા હતા.

9. તારીખ ૦૫/૧૦/૧૯૮૯ ના ઉપરોક્ત સંદેશાવ્યવહારને અનુસરીને, રાંચી યુનિવર્સિટીના વાઈસ ચાન્સેલરે નીચેની શરતોમાં તમામ સંલગ્ન કોલેજોને પરિપત્ર બહાર પાડ્યો હતો:

“બિહાર સરકારના માનવ સંસાધન વિકાસ વિભાગ (એચ. આર. ડી.) ના લેટર નંબર ૧૪/એમ/આઈ. ડી. ૨૭૯૧/સેક/૧૧૭૩ તારીખ ના પરિપ્રેક્ષ્યમાં, રૂપિયા <આઈ. ડી. ૫>નું સંકલિત પગાર ધોરણ-જે તમામ નીચલી શ્રેણી અને રાંચી યુનિવર્સિટીના ઉચ્ચ શ્રેણીના સહાયક/કારકુન અને તેની તમામ સંલગ્ન કોલેજોને લાગુ પડે છે તે તારીખ <આઈ. ડી. ૩>થી લાગુ થશે, પરંતુ તેમ છતાં ઉપરોક્ત આધારે પગારની વાસ્તવિક ચુકવણી <આઈ. ડી. ૧>પર કરવામાં આવશે. પરંતુ આ સમયે બાકી રકમ ચૂકવવામાં આવશે નહીં. આથી સંબંધિત સિદ્ધાંતોને વિનંતીપૂર્વક નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તેઓ યોગ્ય મંજૂરી માટે ૧૫/૦૫/૧૯૯૦ ની અંદર તેમની ચુકવણી ડિસ્કેશન પ્રોફાર્મા મોકલે.

આદરણીયના આદેશથી  
વાઈસ ચાન્સેલર ડો.  
એસ. ડી./ – ઓફ એમ ઉરાંવ  
(પાદરી)  
યુનિવર્સિટી ઓફ રાંચી, રાંચી  
મેમો:RU./BC. ૪૧૨૦-૨૧ "

10. અપીલકર્તાઓનું કહેવું છે કે રાંચી મહિલા કોલેજ, રાંચીના આચાર્યએ પરિણામે નીચેની શરતોમાં ૦૩/૦૮/૧૯૯૦ તારીખનો આદેશ જારી કર્યો હતો જેમાં અપીલકર્તાઓના નામ સામેલ કરવામાં આવ્યા હતા:

“નીચેની વ્યક્તિને ઓફિસ સહાયક તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવે છે અને રાંચી યુનિવર્સિટીની મંજૂરી માટે પગાર scale.against.subject માં મૂકવામાં આવે છે.જો યુનિવર્સિટી તેમના હોદ્દો અને પગાર ધોરણને મંજૂરી આપતી નથી, તો તેમને હાલના પગાર ધોરણમાં પરત કરી શકાય છે.રાંચી યુનિવર્સિટીના નિર્ણય મુજબ આ તમામ પરિષ્ઠતા પણ સ્વીકારવામાં આવશે.

| એસ. નં. | નામ                  | (ડબ્લ્યુ. ઈ. એફ.) પગાર ધોરણ |
|---------|----------------------|-----------------------------|
|         |                      | શહેરી વિકાસ                 |
| ૧       | શ્રી ભોલા પાસવાન     | ૧.૭.૮૧ માટે રૂ. ૭૮૫-૧૨૧૦    |
| ૨       | શ્રી યુનુ મહતો       | ૧.૭.૮૧ – કરો –              |
| ૩       | શ્રી રાજેન્દ્ર મહતો  | ૧.૭.૮૧ – કરો –              |
| ૪       | શ્રી લલન Pd. સિંઘ    | ૧.૭.૮૧ – કરો –              |
| ૫       | શ્રી સૂરજદેવ સિંઘ    | ૧.૭.૮૧ – કરો –              |
| ૬       | શ્રી શ્રુતિધર પાંડે  | ૧.૭.૮૧ – કરો –              |
| ૭       | શ્રી રામસુદ્ર સાહુ   | ૧.૭.૮૧ – કરો –              |
| ૮       | શ્રી અશોક કે. પાંડે  | ૧.૭.૮૧ – કરો –              |
| ૯       | શ્રી કમલા કાંત ઝા    | ૧.૭.૮૧ – કરો –              |
| ૧૦      | શ્રી લાલુ લાકરા      | ૧.૭.૮૧ – કરો –              |
| ૧૧      | શ્રી રાજેન્દ્ર ઓરાઓન | ૧.૭.૮૧ – કરો –              |



|    |                            |        |          |
|----|----------------------------|--------|----------|
| ૧૨ | શ્રી કન્હઈ સાહુ            | ૧.૭.૮૧ | - કરો -  |
| ૧૩ | શ્રી રમાકાંત શર્મા         | ૧.૭.૮૧ | - કરો -  |
| ૧૪ | શ્રી પી. એસ. બક્ષા         | ૧.૭.૮૧ | - કરો -  |
| ૧૫ | શ્રી ચંદ્રદેવ પી. ડી. રાય. | ૧.૭.૮૧ | - કરો -  |
| ૧૬ | શ્રી દેવી રામ ટોપ્પો       | ૧.૭.૮૧ | - કરો -  |
| ૧૭ | મિસ લક્ષ્મી લાકરા          |        | ૭૮૫-૧૨૧૦ |
| ૧૮ | શ્રી પ્રભાત કે. લાલ        |        | - કરો -  |
| ૧૯ | શ્રી ઉમા શંકર સિંહ         |        | ૭૩૦-૧૦૮૦ |
| ૨૦ | શ્રી રામેશ્વર સિંહ         |        | - કરો -  |
| ૨૧ | શ્રી નંકુ સાહુ             |        | - કરો -  |
| ૨૨ | શ્રી એમ. આર. કાલિંદી       |        | - કરો -  |
| ૨૩ | શ્રી વિજય કે. શર્મા        |        | ૭૮૫-૧૨૧૦ |
| ૨૪ | શ્રી બુધરામ ટોપ્પો         |        | ૭૩૦-૧૦૮૦ |
| ૨૫ | શ્રી નરેશ કે. સિંઘ         |        | ૭૮૫-૧૨૧૦ |
| ૨૬ | શ્રી રામમોહન સિંહ          |        | ૭૮૫-૧૨૧૦ |
| ૨૭ | શ્રી વિવેક ચંદ્ર           |        | ૭૮૫-૧૨૧૦ |

આ જાહેરનામાની તારીખ પહેલાં કોઈ બાકી રકમ ચૂકવવામાં આવશે નહીં. SI.number ૧૭ થી ૨૭ on.will પર ચુકવણી W. E. F. ૯૦ જુલાઈનો પગાર, તારીખ ૦૧/૦૧/૧૯૮૬ ના નિયમ અનુસાર કરવામાં આવશે.”

11. એવું લાગે છે કે અપીલકર્તાઓએ આ સુધારેલા પગાર ધોરણોનો લાભ મેળવવાનું ત્યાં સુધી ચાલુ રાખ્યું જ્યાં સુધી ૦૩/૦૮/૧૯૯૦ ના ઉપરોક્ત નિર્ણયને ૦૮/૦૩/૧૯૯૫ પર ઉલટાવી દેવામાં ન આવ્યો. આ સંદર્ભમાં, આપણે નોંધ લઈ શકીએ કે અમારા પહેલાંના અપીલકર્તાઓ ટાઈપિસ્ટ, કાઉન્ટર કારકુન, નિયમિત કારકુન અને સ્ટોર કીપરની શ્રેણીમાં આવતા હતા.

12. તે ૦૮/૦૩/૧૯૯૫ તારીખનો ઉપરોક્ત નિર્ણય છે, જેના પર અપીલકર્તાઓએ પટના હાઈકોર્ટ સમક્ષ ૧૨૬૬/૧૯૯૮ નંબર ધરાવતી રિટ

પિટિશન દાખલ કરીને હુમલો કર્યો હતો.રિટ પિટિશનને વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા ૧૦/૦૭/૨૦૦૩ ના ચુકાદા દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશનો તક એ હકીકત પર આધારિત હતો કે કોલેજના આચાર્ય દ્વારા જારી કરાયેલો આદેશ રાંચી યુનિવર્સિટીની મંજૂરીને આધિન અનામતનો કામચલાઉ આદેશ હતો, અને બિહાર રાજ્ય યુનિવર્સિટી અધિનિયમની કલમ ૧૦ (૬) ને ધ્યાનમાં રાખીને હોદ્દા પર નિમણૂક કરવાની સત્તા વાઈસ ચાન્સેલર પાસે હોવા છતાં, આચાર્યને ૦૩/૦૮/૧૯૯૦ તારીખનો સંદેશાવ્યવહાર જારી કરવાનો અધિકાર હતો કારણ કે કોઈ પણ ગણવેશ કેડરની નિમણૂકો અથવા રચના એ સુઓ મોટો કાર્યવાહી નહોતી પરંતુ તે યુનિવર્સિટીના તારીખ ૨૫/૦૪/૧૯૯૦ ના નિર્દેશોમાંથી ઉદ્ભવી હતી.વિદ્વાન ન્યાયાધીશે એ પણ નોંધ્યું કે તે અદાલતના અન્ય વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે રિટ પિટિશન નંબર ૩૫૮૫/૧૯૯૫ તારીખ ૦૨/૦૭/૧૯૯૬ માં આદેશ પસાર કર્યો હતો, જેના પર હુમલો કરવામાં આવ્યો ન હતો અને તેનો અમલ કરવામાં આવ્યો હતો અને આમ તે આદેશની સ્વીકૃતિ અપીલકર્તાઓ દ્વારા સમાનતાની અરજીને જન્મ આપશે.

13. વિદ્વાન સિંગલ જજના ચુકાદા પર રાંચી યુનિવર્સિટી દ્વારા એલ. પી. એ. નંબર ૫૭૬/૨૦૦૩ દ્વારા ડિવિઝન બેંચ સમક્ષ હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો, જેને ૨૬/૧૧/૨૦૧૦ પર મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.ઉપરોક્ત આદેશમાં જે તર્ક અમારી સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યો છે તે એ છે કે રાજ્ય સરકારે ફક્ત ઉચ્ચ વિભાગ સહાયકો અને નીચલા વિભાગ સહાયકો/કારકુનોના પગાર ધોરણના

વિલિનીકરણને ડી. ઓ. લેટર નંબર ૩૭૩ તારીખ <આઈ. ડી. ૧>માં દર્શાવેલ રીતે મંજૂરી આપી હતી અને આચાર્ય યુનિવર્સિટી અધિનિયમ હેઠળ નવી જગ્યાઓ પર ફરીથી નિયુક્ત કરવા અથવા પગાર ધોરણ આપવા માટે સક્ષમ ન હતા, જોકે વાઈસ ચાન્સેલર આમ કરવા માટે સક્ષમ હતા. જે હોદ્દાઓ પર અપીલકર્તાઓની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી તેની અદાલત દ્વારા નોંધ લેવામાં આવી હતી; એવું અભિપ્રાય આપવા માટે કે આ અપીલકર્તાઓના પગાર ધોરણ પણ ઉચ્ચ વિભાગ અને નીચલા વિભાગ સહાયકો/કારકુનોના ધોરણથી અલગ હતા. યુનિવર્સિટી પુનઃનામકરણ અને કરવામાં આવેલા પગારના નિર્ધારણને મંજૂરી ન આપવા માટે સક્ષમ હતી અને આચાર્ય દ્વારા જારી કરાયેલા આદેશો તેને યુનિવર્સિટીની મંજૂરીને આધિન બનાવ્યો હતો.

14. ડિવિઝન બેન્ચે અપીલકર્તાઓની તરફેણમાં કોઈપણ નિહિત અધિકારોની અરજીને નકારી કાઢી હતી કારણ કે પુનઃનામકરણ સક્ષમ અધિકારીની મંજૂરીને આધિન હતું જે વાઈસ ચાન્સેલર હશે. જ્યાં સુધી અન્ય રિટ અરજીઓના પાસાની વાત છે, ત્યાં સુધી એ નોંધવામાં આવ્યું હતું કે યુનિવર્સિટીની અરજી એ હતી કે તેઓ એકાઉન્ટન્ટ્સની સમકક્ષ કેશિયર તરીકે કામ કરી રહ્યા હતા અને તેમને ઉપરોક્ત પગાર ધોરણનો લાભ આપવામાં આવ્યો હતો અને કોઈ પણ સંજોગોમાં જો કોઈ ભૂલ કરવામાં આવી હોય, તો તે સમાનતાનો અધિકાર ન આપી શકે. કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતની અરજીને પણ નકારી કાઢવામાં આવી હતી કારણ કે સ્કેલની મંજૂરી પોતે સક્ષમ અધિકારીના આદેશોને આધિન હતી જે આગામી ન હતી.

15. અમે અપીલકર્તાઓ માટે વિદ્વાન સલાહકાર અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૪ માટે હાજર રહેલા વિદ્વાન સલાહકારને સાંભળ્યા છે જેમણે અમને દલીલો તરફ દોરી ગયા છે.પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૪ માટેના વિદ્વાન વકીલ રજૂ કરે છે કે તેમણે પ્રતિવાદી નંબર ૫ ઝારખંડ રાજ્ય અને પ્રતિવાદી નંબર ૬ વતી કાઉન્ટર એફિડેવિટ દાખલ કર્યું હોવા છતાં કોઈ તેમનું પ્રતિનિધિત્વ કરતું નથી.આપણે ફક્ત એ નોંધવું જોઈએ કે રાજ્યએ પોતાની સ્થિતિ રજૂ કરવાની વ્યવસ્થા કરી હતી જે તેઓ કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યા છે.ગમે તે હોય, અમને રાજ્ય સરકારના વલણનો લાભ મળ્યો છે, જે જવાબી સોગંદનામામાં પ્રતિબિંબિત થાય છે.

16. અમારો મત છે કે વિવાદિત ચુકાદાને દોષિત ન ઠેરવી શકાય.

17. આપું કહેવાનો તર્ક એ છે કે તેનું કારણ ડી. ઓ. લેટર નંબર ૩૭૩ તારીખ ૨૮/૦૭/૧૯૮૧ પરથી આવ્યું છે.જે શરતો પર તેને લાગુ કરવામાં આવી હતી તે અમે પહેલેથી જ કાઢી નાંખી છે જે તેના બદલામાં અભિવ્યક્ત છે.જ્યાં સુધી રાજ્ય અથવા કર્મચારીઓની વાત છે ત્યાં સુધી નાણાકીય અસર ધરાવતી બાબતોમાં, તેનો અમલ કરવાનો અધિકાર કર્મચારીઓ માટે હોવો જોઈએ.અમે ધોરણોના વિલિનીકરણ સાથે સંબંધિત છીએ અને જો નિમણૂકો અને અપીલકર્તાઓ દ્વારા યોજાયેલ હોદ્દાને કારણે વિલિનીકરણ થવાનું ન હતું, તો પગાર ધોરણોને વિલિનીકરણ કરવા માટે કોઈ આદેશ ન હોઈ શકે.આપણે એ મહત્વપૂર્ણ પાસાની પણ નોંધ લઈ શકીએ છીએ કે ડી. ઓ. એ પોતે જ જણાવ્યું હતું કે માત્ર પરિષ્ઠ અને જુનિયર હોદ્દેદારોના બે કે તેથી વધુ સ્કેલના હોદ્દાઓની શ્રેણીને મર્જ કરવાની માંગ કરવામાં આવી હતી.આવી કોઈ શ્રેણીની ગેરહાજરીમાં,

આ ડી. ઓ. નો કોઈ ઉપયોગ થશે નહીં. આ એ હકીકત સિવાય છે કે પગાર ધોરણ પણ અપીલકર્તાઓ દ્વારા રાખવામાં આવેલા પદથી અલગ હતું જે ટાઈપિસ્ટ, કાઉન્ટર કલર્ક, નિયમિત કારકુન અને સ્ટોર કીપરના છે.

18. યુનિવર્સિટી દ્વારા દાવાનો અસ્વીકાર એ દલીલ પર આધારિત છે કે અપીલકર્તાઓ આપેલ પગાર ધોરણમાં યુ. ડી. કલર્કસ/સહાયકોની એલ. ડી. કલર્કસ/સહાયકોની શ્રેણીના નથી.કોલેજોમાં છેલ્લી ત્રણ જગ્યાઓ અલગ અલગ હોદ્દાની હોય છે જેમ કે હેડકલર્ક, એકાઉન્ટન્ટ, કોરસપોન્ડન્ટ કલર્ક, એકાઉન્ટ્સ કલર્ક, કાઉન્ટર કલર્ક, સ્ટોર કીપર વગેરે જે બદલામાં સંસ્થામાં વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા પર આધારિત હોય છે.આવી નિમણૂકો માટે કર્મચારીઓની રીતની બાબત છે.પ્રશ્નમાં રહેલા પદમાં નીચલા વિભાગ અને ઉચ્ચ વિભાગના પદનું કોઈ વર્ગીકરણ નથી અને આ અપીલકર્તાઓની નિમણૂક મંજૂર કરાયેલી જગ્યાઓ પર કરવામાં આવી હતી.નીચલા વિભાગ અને ઉચ્ચ વિભાગ સહાયક/કારકુનના પદ સામે તેમને ન તો બઢતી આપવામાં આવી હતી, ન તો તેમની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી અથવા તેમને નિયમિત કરવામાં આવ્યા હતા.

19. પગાર ધોરણના વિલિનીકરણનો સિદ્ધાંત પગાર ધોરણમાં પગારની મંજૂરીમાં પેટર્નની એકરૂપતા લાવવાનો છે.જો કે, જે હોદ્દાઓ માટે આવી એકરૂપતા લાગુ કરવાની માંગ કરવામાં આવે છે તેના સંદર્ભમાં એકરૂપતા હોઈ શકે છે અને શ્રેણી III માં અસ્તિત્વમાં હોય તેવા અન્ય કોઈપદના સંદર્ભમાં નહીં.

20. યુનિવર્સિટીના કુલસચિવનો સંદેશાવ્યવહાર ૨૫/૦૪/૧૯૯૦ તારીખના પત્ર દ્વારા ફક્ત W. E. F. ને બંધારણીય કોલેજોને મોકલીને ૧૧/૦૭/૧૯૮૯

તારીખના સરકારી પત્રની માંગ કરવામાં આવી હતી.તે રાંચી મહિલા કોલેજના આચાર્યની સમજ પ્રમાણે છે કે તેમણે ૦૩/૦૮/૧૯૯૦ તારીખનો પત્ર બહાર પાડ્યો હતો પરંતુ સાવચેતીપૂર્વક એમ કહીને તેને શબ્દ આપ્યો હતો કે જો યુનિવર્સિટી પગાર ધોરણમાં હોદ્દાને મંજૂરી નહીં આપે, તો તેમને હાલના પગાર ધોરણમાં પરત કરી શકાય છે.અપીલકર્તાઓને કોલેજના આચાર્ય દ્વારા પગારના કામચલાઉ નિર્ધારણ અનુસાર પગાર ચૂકવવામાં આવ્યા હતા અને આ તે છે જેને યુનિવર્સિટી તરફથી ૦૯/૦૩/૧૯૯૫ તારીખના સરકારી પત્રની વિરુદ્ધ હોવાના કારણે મંજૂરી મળી ન હતી.

21. અમારા પ્રશ્ન પર અપીલકર્તાઓ માટેના વિદ્વાન વકીલે વાજબી રીતે જણાવ્યું હતું કે જ્યાં સુધી પદનું પુનઃનામકરણ ન થાય ત્યાં સુધી, જી. ઓ. હેઠળ લાભ ઉપલબ્ધ ન હોઈ શકે. આ પ્રકારનું પુનઃનામકરણ યુનિવર્સિટીના વાઈસ ચાન્સેલરની ચોક્કસ મંજૂરી વિના થઈ શક્યું ન હોત અને આ રીતે બિહાર યુનિવર્સિટી અધિનિયમની કલમ ૧૦ (૬) ને ધ્યાનમાં રાખીને આવી કોઈ પરવાનગીની જરૂર નહીં પડે તેવા વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશના આદેશમાં જે તર્ક ફેલાયેલો હતો તે જળવાઈ રહેશે નહીં.

22. આમ અમારો મત છે કે ઉપરોક્ત કારણોસર વિવાદિત આદેશને દોષિત ઠેરવી શકાય નહીં.

23. છેલ્લે, ૧૯૯૦ થી ૧૯૯૫ સુધી અપીલકર્તાઓને પહેલેથી જ ઉપાર્જિત થયેલા લાભના પાસા તરફ વળતાં અમારો મત છે કે જો સંબંધિત સત્તાવાળાઓ આ મુદ્દાનો નિર્ણય લેવા માટે ૫ વર્ષનો સમય લે, તો શ્રેણી III માં કામ કરતા

અપીલકર્તાઓ જેવા વ્યક્તિઓને આટલા વર્ષો પછી, ખાસ કરીને જ્યારે તેમાંથી બે નિવૃત્ત પણ થઈ ગયા હોય ત્યારે તેમના લાભોની ચૂકવણી કરવા માટે હવે ન કરી શકાય. અપીલકર્તાઓ તરફથી તેમને રકમ પરત કરવા માટે કોઈ ખોટી રજૂઆત કરવામાં આવી ન હતી, પરંતુ સંબંધિત સત્તાવાળાઓ તરફથી મોટા વિલંબને કારણે આચાર્ય દ્વારા પસાર કરાયેલ શરતી આદેશ અમલમાં રહ્યો હતો. આમ અમે સ્પષ્ટ કરીએ છીએ કે પ્રિન્સિપલના તારીખ ૦૩/૦૮/૧૯૯૦ ના આદેશ હેઠળ અથવા વિદ્વાન સિંગલ જજ (જો કોઈ હોય તો) ના આદેશ હેઠળ પણ અપીલકર્તાઓને ચૂકવવામાં આવેલી કોઈપણ રકમ અપીલકર્તાઓ પાસેથી વસૂલવાની માંગ કરવામાં આવશે નહીં. અમે શ્યામ બાબુ વર્મા અને અન્યો વિરુદ્ધ ભારત સંઘ અને અન્યો (૧૯૯૪) ૨ એસ. સી. સી. ૫૨૧ (પેરા ૧૧) અને સાહિબ રામ વિરુદ્ધ હરિયાણા રાજ્ય અને અન્યો (૧૯૯૫) સપ્લિમેન્ટ (૧) એસ. સી. સી. ૧૮ (પેરા ૫); અને પંજાબ રાજ્ય અને અન્યો વિરુદ્ધ રફીક મસીહ (૨૦૧૪) ૮ એસ. સી. સી. ૮૮૩ (પેરા ૮) માં બંધારણની કલમ ૧૪૨ હેઠળ આ અદાલતના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરીને સ્પષ્ટતા કરવામાં આવી છે.

24. અપીલ ઉપરોક્ત શરતોમાં ફગાવી દેવામાં આવે છે અને પક્ષોને તેમનો પોતાનો ખર્ચ ઉઠાવવાનું છોડી દેવામાં આવે છે. અરજી ફગાવી દેવામાં આવી છે.

*This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.*

=====

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.



